

[C. J. F. Sven.]

og dernæst er der ingen, der faar mig til at tro, at den her foreslaaede Socialreform ikke vil give Anledning til en Syndflod af Fortolkning. § 52 i Lovforslaget om offentlig Forsorg er jo ogsaa et meget talende Vidnesbyrd om, at mine bange Anelser ikke vil blive gjort til Skamme. Derfor maa jeg mene, at nogen Besparelse af virkelig Betydning i Administrationen ikke vil kunne forventes gennem det forelagte Lovforslag, og dette saa meget mindre som Socialreformen udvider den sociale Forsorg, specialiserer den, og alt dette vil nødvendigvis give mere Arbejde og kræve en udvidet Administration.

I Lovforslagets § 82 er det fastsat, at der i Fremtiden skal finde en kritisk Revision Sted i Socialministeriet af praktisk talt alle de sociale Udgifter, det vil sige en Del af de sociale Udgifter kan ogsaa revideres et andet Sted, men det væsentlige bliver i Socialministeriet. Tror nogen, at dette ikke hurtigt vil vokse til et helt Departement? Hvis man virkelig kritisk skal gennemgaa de sociale Udgifter, bliver det et helt Departement, og det er mig derfor ganske uforstaaeligt, at den højtærede Minister har kunnet mene, at Administrationen efter de forelagte Lovforslag skulde kunne betinge en Besparelse, jeg tror, det er paa 200 000 Kr. om Aaret.

Jeg ved ikke, hvordan man er kommet til dette Resultat, men det er maaske heller ikke et Tal, den højtærede Minister staar inde for, det er maaske ogsaa nogle Medhjælpere, der har foretaget Beregningerne her. Jeg tror, at ogsaa paa dette Punkt vil Resultatet blive en Merudgift.

Derimod skal jeg indrømme, at den Splittethed, der præger de nuværende forskellige Sociallove, og som givet er uheldig, ved Socialreformens Gennemførelse vil falde væk. Nu bliver der Enhed, der bliver en systematisk Helhed, hvilket utvivlsomt har sine store Fordele; men den økonomiske Betydning heraf tror jeg ikke, man skal overvurdere.

I sin Forelæggelsestale bemærkede den højtærede Socialminister overfor mulige Betæneligheder ved Udgiftsforøgelsen, at den sociale Forsorgs-Lovgivning ikke kunde maales med Penge. Og dette er jo fuldkommen rigtigt. Men det er ogsaa rigtigt,

at en Sociallovgivning heller ikke kan bedømmes alene efter, om der uddelles flere eller færre Penge af det offentlige Midler. Den Lov, der i givet Fald yder 1 Mill. Kr., kan ikke paa Forhaand siges at være daarligere end den, der yder det dobbelte Beløb.

Afgørende er det nemlig, som i øvrigt den højtærede Socialminister ogsaa har fremhævet, om Hjælpen ydes paa den rette Maade og efter de rette Principper, saaledes at den hverken bliver til Skade for Samfundet som Helhed eller for det enkelte Individ. Thi ogsaa den for rigelige Hjælp kan demoralisere, hvilket jo alle fornuftige Mennesker erkender, ogsaa de socialt interesserede, der er fornuftigt indstillet; og Regelens Rigtighed bekræftes ogsaa af Historiens Dom.

Blandt mine mere almindelige Indvendinger med Hensyn til Socialreformen nævnte jeg den økonomiske sidst, netop ud fra den Betragtning, at den økonomiske ikke er eneafgørende, om end en vigtig Faktor. Den højtærede Socialminister var i sin Forelæggelsestale ogsaa inde paa dette Problem og er en saa forstandig Økonom, at han ikke underkender dets Betydning.

Personlig vil jeg sige, at det for mig er af den største Betydning, at den Sociallovgivning, man har, er retfærdig, forsvarlig og yder Hjælpen paa en forstandig Maade, men dog under passende Hensyntagen til, om de derved forvoldte Samfundsbyrder kan bæres. Navnlige paa det sociale Omraade maa man vogte sig for Hysteri eller, som den højtærede Socialminister saa malende, om end drastisk, sagde i Forelæggelsestalen, Pladderhumanisme. Men se, dette med „Pladderhumanisme“ det gælder jo ogsaa ved Overvejelsen af den økonomiske Side af Sagen; her gaar det sandelig heller ikke at lade Pladderhumanisterne spille op og sige: Skidt være med, hvad det koster! Ogsaa den Side af Livet, der hedder den sociale Forsorg, maa følge den gode, gamle Regel, at man ikke skal forsøge at spænde videre, end Armene kan række.

Jeg skal herefter vende mig til de enkelte Lovforslag, idet jeg bemærker, at om nogen Gennemgang af Lovforslagene i alle Enkeltheder kan der selvfølgelig ikke blive Tale, og for saa vidt angaar de to Lovforslag, der var til Behandling i sidste Rigsdagssamling, vil det i det store og hele være nok at hen-